

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในประเทศไทย A Synthesis of Research on Student with Learning Disabilities in Thailand

จริญญา สงวนรัตน์ (Jariya Sa-nguanrat)*

เพ็ญณี แนนรอต (Pennee Narot, Ph.D.)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยมีวัตถุประสงค์หลักคือ 1) เพื่อศึกษาสถานภาพงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ปีพุทธศักราช 2542 – 2552 ในประเทศไทย 2) เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ งานวิจัย ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ปีพุทธศักราช 2542 – 2552 โดยใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสรุปรายละเอียดงานวิจัยเป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณกับงานวิจัยที่มีข้อมูลเพียงพอ ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา และสรุปรายงาน ผลการวิจัยพบว่า สถาบันที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากที่สุดคือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ร้อยละ 39.18) ปีการศึกษาที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุดคือ ปีการศึกษา 2550 (ร้อยละ 25.77) สาขาที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง คือ สาขาการศึกษาพิเศษ (ร้อยละ 44.33) ระเบียบวิธีวิจัยในงานวิจัยใช้รูปแบบ One Group Pretest Posttest Design มากที่สุด (ร้อยละ 75.26) และกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนที่เรียนอยู่ในช่วงชั้นที่ 1 มากที่สุด (ร้อยละ 60.82) วิธีสอนโดยใช้แบบฝึก/ชุดการสอน และภาพ เป็นวิธีสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการอ่านและการเขียนมากที่สุด บทเรียนคอมพิวเตอร์ และเกม เป็นวิธีสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านคณิตศาสตร์มากที่สุด

Abstract

This is a synthesis research. The purpose for conducting was to study data based on research on students with learning disabilities in Thailand and consisted of research. The research samples were 97 theses and research published between 1990 and 2010 related to students with learning disabilities. Research summary form are used for data collection. The research with sufficient required data were analyzed by Meta Analysis while the rest of them were analyzed by Content Analysis. The findings were synthesized and presented in descriptive manner. The findings: The conclusion from the fundamental data research found that most research was conducted in 2009 (25.77%), from Srinakarintharawit University (39.18%), Special Education (44.33%) focused on this topic. Regarding the research method, One Group Pretest Posttest Design (75.26%) was mostly used and substance 1st levels (Primary Education Grade 1-3) (60.82%) was the most studied group. Learning Kit, Skill Development Package and Picture were mostly used for students with learning disabilities in Reading Disorder and Disorder of Written Expression. Computer Assisted Instruction (CAI) and Game were mostly used for students with learning disabilities in Mathematics Disorder.

คำสำคัญ : ความบกพร่องทางการเรียนรู้ การสังเคราะห์งานวิจัย

Keywords: Learning Disabilities, Research Synthesis

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ (TESOL) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ความเป็นมาและความสำคัญของมา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากร หากประชากรในประเทศได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ย่อมส่งผลให้ประชากรมีศักยภาพเพียงพอต่อการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศให้อยู่ในระดับขั้นนำ และมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงจึงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคง

ประเทศไทยทำการปฏิรูปการศึกษาหลายครั้งเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาและจัดการศึกษาให้กับประชาชนทุกคนและผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ดังเช่นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 2 สิทธิและหน้าที่การศึกษา มาตรา 10 (สำนักงานเลขาธิการสภา, 2542) ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่ง มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

ถึงแม้ประเทศไทยจะพยายามยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ปรากฏออกมามักจะต่ำกว่ามาตรฐาน กรมประชาสัมพันธ์ (2552) ผลสำรวจสุขภาพอนามัยของเด็กโดยคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ล่าสุดเมื่อปี พ.ศ. 2551-2552 โดยสำรวจเด็ก 2 กลุ่มคือ กลุ่มปฐมวัยอายุ 1-5 ปี จำนวน 3,029 คนและกลุ่มเด็กอายุ 6-14 ปี จำนวน 5,999 คน จาก 20 จังหวัด พบว่า ในช่วง 14 ปีมานี้ ค่าเฉลี่ยระดับเขาวัวปัญญาหรือไอคิวของเด็กไทยไม่ได้เพิ่มขึ้นเหมือนประเทศอื่น โดยเด็กไทยอายุ 6-14 ปี มีระดับเขาวัวปัญญาเท่ากับ 91.4 ซึ่งค่าเฉลี่ยระดับไอคิวปัญญาต่ำลงเมื่อเด็กอายุมากขึ้น มีเด็กถึงร้อยละ 50 ที่มีระดับเขาวัวปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติคือ 80 และมีเพียงร้อยละ 11 เท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยระดับเขาวัวปัญญาสูงกว่าปกติ นอกจากนี้ผลการค้นคว้าของผู้วิจัยพบว่า เด็กไทยทั่วประเทศ 1.2 ล้านคน บกพร่องทางการเรียนรู้ อ่าน และเขียนไม่ได้ (ศูนย์ข้อมูลสุขภาพจิตเด็ก วัลรัตน์ และครอบครัว, 2548) และจาก

การศึกษาของ กวี สุวรรณกิจ และคณะได้สำรวจเด็กประถมศึกษานาน 1,057 คน จากโรงเรียน 6 แห่งในกรุงเทพฯ พบเด็กที่มีปัญหาทางการศึกษาโดยรวมสูงถึงร้อยละ 21.76 โดยมีเด็กที่มีปัญหาความบกพร่องทางการเรียนรู้ หรือแอลดี ประมาณร้อยละ 6 (คันสนีย์ ฉัตรคุปต์, 2544) ข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในปี 2550 ที่ผ่านมามีการประเมินนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยแบบคัดกรองไปแล้ว 2,700 โรงเรียนทั่วประเทศจากโรงเรียนในสังกัดทั้งหมดประมาณ 30,000 โรงเรียน และพบเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) แล้วจำนวนประมาณ 50,000 คน ซึ่งเดิมเคยมีการสำรวจแบบคร่าว ๆ กับครูผู้สอนทั่วประเทศ ประมาณการว่าจะมีเด็ก LD อยู่ประมาณ 130,000 คน จึงเป็นไปได้ว่าจะมีเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (LD) ทั่วประเทศมีมากกว่า 130,000 คน (ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์, 2551) จากข้อมูลดังกล่าว เด็กไทยมีปัญหาทางการเรียนรู้น่าจะมากขึ้น

ในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ วรรณกรรมได้สะท้อนให้เห็นถึง การนำนวัตกรรมที่ใช้กับผู้เรียนปกติมาช่วยสอน ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่พบว่ามีประสิทธิภาพ เช่น การใช้ แบบฝึก ซึ่งนำทฤษฎีของวัตสัน (Watson) มาใช้ในการเรียนการสอน โดยให้นักเรียนฝึกทำแบบฝึกบ่อย ๆ เพื่อช่วยเสริมสร้างและพัฒนาทักษะ (สุจิตร์ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรพร, 2523) ชุดการสอนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทช่วยสอน และเกม เป็นต้น ซึ่งวิธีสอนดังกล่าวสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ อรัญญา เชื้อทอง (2546) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากโดยใช้บทช่วยสอน พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากก่อนการทดลอง และหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา นักวิชาการ ครู อาจารย์ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตระหนักถึงการจัดการศึกษาพิเศษให้กับผู้ที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งครอบคลุมถึงผู้ที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้น่าจะมากขึ้น เพราะมีการจัดโปรแกรมการสอน การจัดการเรียนร่วม กิจกรรมการเรียนการสอน เทคนิคการสอน สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ประกอบกับมีการทำวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของนักวิชาการ ครู อาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดขึ้น นอกจากนั้น

ยังมีงานวิจัยจากสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรทางการศึกษาพิเศษ ซึ่งจากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการรู้ nder ขณะเดียวกันการสังเคราะห์งานวิจัยเป็นกระบวนการศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ ผลจากการสังเคราะห์จะได้ข้อมูลที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่าข้อสรุปของงานวิจัยแต่ละเรื่อง (สนวนจิตร สุนทรทรัพย์, 2551) การสังเคราะห์งานวิจัยช่วยรวบรวมงานที่วิจัยที่ศึกษาในเรื่องเดียวกันและสรุปข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ต่อไปในอนาคต ดังเช่นการสังเคราะห์งานวิจัยของ เพ็ญณี แรรอท และคณะ (2547) ที่ศึกษาการสังเคราะห์นวัตกรรมการสอนจากผลงานวิจัยกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาองค์ความรู้และสถานภาพของงานวิจัยดังกล่าวโดยการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ในประเทศไทย ปีพุทธศักราช 2542 - 2552 เพื่อให้เกิดความชัดเจนในคุณลักษณะ และสภาพปัจจุบันของการวิจัย รวมถึงสรุปองค์ความรู้งานวิจัยเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ซึ่งผลจากการสังเคราะห์งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อครู อาจารย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการจัดการเรียนการสอน การวิจัยในอนาคต และเป็นแหล่งข้อมูลอ้างอิงสำหรับนิสิต นักศึกษาที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ปีพุทธศักราช 2542 - 2552 ในประเทศไทย
2. เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในช่วงระหว่างปีพุทธศักราช 2542 - 2552 ในรูปแบบปริญญาานิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา และงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันการศึกษา 13 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัย

นครสวรรค์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยสุโขทัย-นครราชสีมา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เปิดสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตทางการศึกษา งานวิจัยส่วนบุคคลและงานวิจัยจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เท่านั้น

วิธีดำเนินงานวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ งานวิจัยปริญญาานิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ของนิสิตนักศึกษา และงานวิจัยของอาจารย์ในสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตทางการศึกษาของรัฐ 13 แห่ง ตามที่ได้นำเสนอในขอบเขตของการวิจัยข้างต้น งานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกจากประชากรโดยใช้แบบคัดเลือกงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีงานวิจัยที่มีความเหมาะสมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบคัดเลือกงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. แบบสรุปสังเคราะห์รายละเอียดงานวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นรายชื่องานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้จากฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ (E-Thesis) ฐานข้อมูล OPAC และCD-Rom จากทั้ง 13 มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ
2. งานวิจัยที่ค้นพบ ไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้จาก ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ออนไลน์ (E-Thesis) ฐานข้อมูล OPAC และCD-Rom ผู้วิจัยใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุด
3. อ่านงานวิจัยในเบื้องต้น เพื่อตรวจสอบเนื้อหาภายในตัวเล่ม และใช้แบบคัดเลือกงานวิจัยเพื่อคัดเลือกงานวิจัยที่จะนำมาสังเคราะห์ ว่ามีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่จะศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่
4. ใช้แบบสรุปสังเคราะห์รายละเอียดงานวิจัยกับงานวิจัยที่ผ่านการคัดเลือกจากแบบคัดเลือกงานวิจัย
5. จำแนกงานวิจัยตามประเภทของงานวิจัยและเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยนี้จำแนกออกเป็น 3 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัย คำนวณโดยใช้สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ จำนวน และร้อยละ

หมวดที่ 2 การวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยใช้สูตรของ Glass, G.V. (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542)

หมวดที่ 3 การวิเคราะห์งานวิจัยด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปข้อค้นพบและอภิปรายผล

1. ลักษณะทั่วไปของงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์

ปีการศึกษาที่ทำการวิจัย พบว่า ในปี 2550 มีการศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.77 เพราะว่า ในปีพุทธศักราช 2550 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จัดอบรมวิทยากรแกนนำให้แก่ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศูนย์การศึกษาพิเศษ รวม 200 คน และจัดอบรมเรื่องนวัตกรรมพัฒนานักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ให้กับครูผู้สอนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละ 1 คน โดยมีจุดอบรม 4 แห่งคือ เชียงใหม่ สงขลา ขอนแก่น และชลบุรี นอกจากนั้นยังมีกลุ่มโรงเรียนเป้าหมาย 2,700 โรงเรียนที่จัดอบรมให้กับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย และคณิตศาสตร์ อย่างน้อยโรงเรียนละ 1 คน และกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการ ระยะ 5 ปี ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2550 - 2554 (สุจินดา ผ่องอักษร, 2551)

สถาบันที่ศึกษางานวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นสถาบันที่ศึกษาเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.18 และ 23.17 ตามลำดับ เนื่องจากทั้งสองมหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรทางการศึกษาพิเศษโดยตรง โดยที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเปิดหลักสูตรสาขาทางการศึกษาพิเศษ ส่วนมหาวิทยาลัยศิลปากรเปิดสอนหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาพิเศษ

ด้านภูมิหลังของผู้ทำวิจัย พบว่า ผู้วิจัยร้อยละ 96.91 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยที่นำมาศึกษาเป็นวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 89.69 ในขณะที่วิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอกมีเพียงร้อยละ 3.09 ข้อมูลนี้ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยยังขาดนักวิชาการ หรือผู้เชี่ยวชาญในการทำ

วิจัยทางด้านการศึกษาพิเศษในระดับปริญญาเอกอยู่เป็นจำนวนมาก

2. ประเด็นการศึกษาวิจัย

ด้านความบกพร่องทางการเรียนรู้ พบว่า มีการศึกษาความบกพร่องทางการเรียนรู้อ่านมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.05 ส่วนความบกพร่องทางด้านคณิตศาสตร์ และการเขียนอยู่ในระดับใกล้เคียงกันมาก คิดเป็นร้อยละ 21.65 และ 20.62 ตามลำดับ เหตุที่มีการศึกษาความบกพร่องทางการเรียนรู้อ่านมากที่สุด เนื่องจากทักษะทางการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ของเด็กทุกคน คีนสนีย์ ฉัตรคุปต์ (2544) กล่าวถึงความบกพร่องทางการอ่านว่า ความบกพร่องทางการอ่านมีผลกระทบต่อนักเรียนในวัยประถมศึกษาร้อยละ 2-8 มักรู้จักกันในนาม ดิสเล็กเซีย (Dyslexia)

3. ผลการวิเคราะห์ห่อภิมาณ

จากงานวิจัยทั้ง 97 เรื่อง มีงานวิจัย 14 เรื่อง ที่มีข้อมูลเพียงพอสามารถนำมาวิเคราะห์ห่อภิมาณได้ ในการวิจัย ผู้วิจัยส่วนใหญ่รายงานคะแนนเปรียบเทียบแสดงค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งหากต้องการนำงานวิจัยมาวิเคราะห์ห่อภิมาณ งานวิจัยนั้นจะต้องรายงานค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าการวัดระยะแรกก่อนมีการจัดกระทำ ซึ่งมีงานวิจัยเพียง 14 เรื่องเท่านั้นที่รายงานค่าสถิติดังกล่าว ส่วนสถิติทดสอบสมมติฐานเนื่องจากผู้วิจัยใช้สถิติ The Wilcoxon Matched Paired Signed - Ranks Test ในการทดสอบสมมติฐานจึงไม่สามารถนำมาประมาณค่าขนาดอิทธิพล และโดยปกติจะใช้ค่า t -test, F และ χ^2 ในการประมาณค่าขนาดอิทธิพล และจากการวิจัยจำแนกตามความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ พบว่า ค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ มีค่าเป็นบวก คือ ความสามารถ/ทักษะ/ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนหลังได้รับการสอนสูงขึ้นเท่ากับ 6.47 4.23 และ 6.53 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระหว่างการทดลอง ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีสอน รูปแบบการสอน และนวัตกรรมที่นำมาใช้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้สามารถตอบสนองความต้องการของเด็ก มีความน่าสนใจ และแก้ปัญหาความบกพร่องเฉพาะด้านของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้นหลังจากได้รับการทดลอง

4. ผลการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

วิธีสอนที่ใช้ในการวิจัยสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) วิธีการสอนโดยใช้แบบฝึกและชุดการสอน

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า ผู้วิจัยใช้วิธีการสอนโดยใช้แบบฝึก และชุดการสอนกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ โดยแบบฝึกและชุดการเรียนถูกนำมาใช้ในการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านการเขียนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ วัตสัน (Watson) สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ ย่อมทำให้ผู้ฝึกคล่องแคล่วสามารถทำได้ดี ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัดทอดทิ้งไปนานแล้ว ย่อมทำได้ไม่เหมือนเดิม แต่เมื่อมีการฝึกฝน หรือกระทำซ้ำ ๆ จะช่วยให้เกิดทักษะเพิ่มขึ้น (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรพย์, 2523)

2) วิธีการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า ผู้วิจัยใช้วิธีการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ โดยวิธีการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนถูกนำมาใช้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางด้านคณิตศาสตร์มากที่สุด เนื่องจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้เวลาฝึกนอกจากเวลาเรียน สามารถฝึกซ้ำได้ และเรียนรู้ด้วยตนเอง การออกแบบทันสมัยดึงดูดความสนใจของผู้เรียน มีการเสริมแรงแก่ผู้เรียนโดยมีเสียงปรบมือเมื่อทำได้ถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของสกินเนอร์ (Skinner) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้เกิดจากการที่บุคคลได้มีการกระทำแล้วได้รับการเสริมแรง (ไพพลวัลย์ เสนงาม, 2550)

3) วิธีการสอนโดยใช้บัตรย่อยกรอง

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้บัตรย่อยกรองนำมาใช้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการอ่าน เนื่องจากบัตรย่อยกรองมีความไพเราะ สนุกสนาน ช่วยให้เด็กจดจำความรู้ หรือเรื่องราว จดจำได้เร็ว และได้ง่ายกว่าข้อความที่เป็นร้อยแก้วหรือความเรียง เพราะคำที่สัมผัสที่คล้องจองกันช่วยให้จำได้ง่าย และจำได้ไม่ลืม และยังให้คติสอนใจ ซึ่งการสอนภาษาไทยโดยเฉพาะทักษะด้านการอ่านที่

ใช้บัตรย่อยกรอง จะช่วยให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับ อริญญา เชื้อทอง (2546) ได้ศึกษาผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยาก โดยใช้บัตรย่อยกรอง พบว่า นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่านมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4) วิธีการสอนโดยใช้เกม

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้เกมนำมาสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ด้านคณิตศาสตร์มากที่สุด เนื่องจาก เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด และช่วยพัฒนาการทางด้านร่างกาย และการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นปกติ การเรียนการสอนคณิตศาสตร์ต้องอาศัยการฝึกบ่อย ๆ ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายได้ง่าย ดังนั้นการใช้เกมเป็นสื่อในการเรียนการสอนจะทำให้การเรียนการสอนคณิตศาสตร์มีความน่าสนใจ และไม่น่าเบื่อ ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้ และยังสนับสนุนให้นักเรียนทำงานเป็นทีมมีความสามัคคีในการทำงาน และรู้จักให้อภัยเมื่อทีมของตนเองแพ้ สอดคล้องกับ David และ Roger Johnson (1994 อ้างถึงใน เพ็ญณี แนนรท และคณะ, 2547) การเรียนร่วมกันที่เรียกว่า Learning Together เป็นวิธีที่เน้นกิจกรรมการสร้างทีมก่อนที่นักเรียนจะทำงานด้วยกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลการวิจัยพบว่า เทคนิคการสอน วิธีการสอนที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะ/ผลสัมฤทธิ์/ความสามารถทางการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น แบบฝึก ชุดการสอน ภาพประกอบ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เกม นิทาน เพลง สื่อประสม เป็นต้น สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรนำวิธีการสอนดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ รวมถึงเผยแพร่ความรู้ และนำเสนองานวิจัยให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการบันทึกรายละเอียดข้อมูลในแบบสรุป รายละเอียดงานวิจัยควรบันทึกตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

ให้ครบถ้วน เพราะบางครั้งชื่องานวิจัยไม่ได้ระบุถึงตัวแปรดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการจัดหมวดหมู่งานวิจัย การบันทึกค่าสถิติที่ได้จากการวิจัยอย่างละเอียดชัดเจนจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนั้นผู้วิจัยควรตรวจสอบแบบสรุปรายละเอียดงานวิจัยของตนเองทุกครั้งว่าได้บันทึกข้อมูลให้ได้อย่างครบถ้วนและครบถ้วนหรือยัง

2. ควรส่งเสริมให้มีการสังเคราะห์เนื้อหาความรู้ในสาขาการศึกษาพิเศษด้านอื่นๆ เพื่อเป็นการรวบรวมงานวิจัยให้เป็นหมวดหมู่ และเป็นองค์ความรู้ใหม่อันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมประชาสัมพันธ์. (2552). ปัญหาการศึกษาของเด็กไทย. ค้นเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2554, จาก <http://www.unigang.com/Article/3976>
- เพ็ญณี แนนรท, ทศนีย์ บุญเต็ม, ทวีชัย บุญเต็ม, นิตย์ ชัยเจริญ และวรรณจรรย์ มั่งสิงห์. (2547). การสังเคราะห์นวัตกรรมการสอนจากผลงานวิจัยกลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และภาษาอังกฤษ. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.
- โพลวัลย์ เสนงาม. (2550). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการแก้โจทย์ปัญหาการบวกและการลบสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นงลักษณ์ วีรัชชัย. (2542). การวิเคราะห์ห่อภิมาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศันสนีย์ ฉัตรคุปต์. (2544). ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี ปัญหาการเรียนที่แก้ไขได้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ศูนย์ข้อมูลสุขภาพจิตเด็ก วัยรุ่นและครอบครัว. (2548). เด็กไทยเครียดตั้งแต่อยู่ในท้อง 1.2 ล้านคนบกพร่องทางการเรียนรู้. ค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2553, จาก <http://www.library.icamtalk.com/D?Category=&No=79>
- ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2551). เด็ก LD ปัญหาใหญ่ของ ร.ร. “สพฐ”. ค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2553, จาก <http://news.swu.ac.th/newsclip/>
- สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์. (2551). การสังเคราะห์งานวิจัย แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเอกชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สุจรีต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรชัย. (2523). วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจินดา ผ่องอักษร. (2551) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. ค้นเมื่อ 27 สิงหาคม 2552, จาก <http://specialobec.go.th/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. ค้นเมื่อ 25 มิถุนายน 2553, จาก http://www.onec.go.th/cms/admin/admin_cat/Content/uploaded/Act/acteng/01/0101-a.pdf
- อรัญญา เชื้อทอง. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำยากของเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จัดการเรียนร่วมโดยใช้บทเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.